Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2008–2009

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3526

Vragen van het lid **Poppe** (SP) aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over *de verbranding van recyclebaar afval.* (Ingezonden 3 juli 2009)

1
Heeft u kennisgenomen van de informatie en beelden in de uitzending van Zembla[1] over afvalverbranding in het algemeen en afvalverwerking door OMRIN in het bijzonder?

2
Bent u bereid de vergunningen van de Reststoffen Energie Centrale (REC) in Harlingen te beoordelen op toepassing van best beschikbare technieken? Bent u vervolgens bereid dit te doen bij alle andere afvalverbrandingsovens?

3
Bent u bereid, in het algemeen belang van uw verantwoordelijkheid voor luchtkwaliteit, tot de uitkomst van deze beoordeling bekend is de bouw van de REC in Harlingen tot nader order stop te zetten? Zo nee, waarom niet?

4
Bent u bereid de handelswijze van het bedrijf OMRIN de Jager te controleren en handhavend op te treden, met name tegen het niet naleven van de EVOA-beschikking? Zo nee, waarom niet?

5
Hoeveel ton uit Nederland afkomstig recyclebaar afval verdwijnt er momenteel nog in verbrandingsovens? Hoeveel verpakkingsbelasting heeft dit afval de staat opgeleverd?

6
Is de veronderstelling van deskundigen waar dat als al het recyclebaar afval wordt gescheiden er voor verwerking van het restafval nog behoefte zou zijn voor maximaal twee verbrandingsovens? Zo nee, wat is dan het aantal ton te verbranden restafval na scheiding van al het recyclebaar afval?

7
Bent u bereid een extra impuls te geven aan de bouw van scheidings- en recyclinginstallaties, zodat onnodige verbranding van grondstoffen door inzet van best beschikbare technieken wordt teruggedrongen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe?

8
Onderkent u dat door grote vraag naar afval voor afvalverbrandingsovens er concurrentie ontstaat op afval, en dat het ook steeds lucratiever wordt om recyclebaar afval in de ovens te verbranden? Bent u bereid een limiet te stellen aan het aantal operationele megaton afvalverbrandingscapaciteit? Zo nee, hoe gaat u dan voorkomen dat recyclebaar afval onnodig in de ovens verdwijnt waarvoor verwijderingsbijdragen en verpakkingenbelasting is betaald?

9
Op welke gronden heeft u besloten in te stemmen met het tot nuttige toepassing verklaren van afvalverbranding voor energie-opwekking? Bent u bereid excuses te maken aan het Nederlandse volk voor uw desastreuze beslissing in Brussel en verbranding van recyclebaar en herbruikbaar afval illegaal te maken zodat alle moeite van het scheiden niet voor niets is?

10
Bent u niet van mening dat het vertrouwen in de overheid ernstig geschaad zal worden als de burger ziet en beseft dat hij voor niks verwijderingsbijdragen en verpakkingenbelasting betaalt? Zo nee, waarom niet?

[1] Zembla, 28 juni 2009.

KVR37250
2009Z13505
0809tkkvr3526
ISSN 0921 - 7398
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2009

Antwoord

Antwoord van minister **Cramer** (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer) (ontvangen 21 augustus 2009)

1
Ja.

2
De VROM-inspectie heeft een wettelijke adviesbevoegdheid ten aanzien van specifieke grote bedrijven. De REC in Harlingen valt in die categorie. Bij die advisering behoort ook een toetsing aan best beschikbare technieken.
De VI heeft in 2008 de ontwerp beschikking voor de REC bekeken en geen aanleiding gevonden om een zienswijze in te dienen of in beroep te gaan tegen de definitieve vergunning. Bij de Raad van State loopt momenteel een beroepsprocedure over de door de Provincie Fryslân afgegeven milieuvergunning, onder meer met betrekking tot de toepassing van best beschikbare technieken. Gezien bovenstaande zie ik momenteel geen aanleiding tot een nadere toetsing.

3
Nog afgezien van de vraag of ik daar de mogelijkheid toe heb, zie ik, gelet op het antwoord op vraag 2, geen noodzaak om me te mengen in de vergunningprocedure voor de REC.

4
De transporten van het bedrijf Omrin de Jager zijn de afgelopen jaren regelmatig gecontroleerd op EVOA-regelgeving. Bij deze controles is geen sluikhandel of illegale overbrenging geconstateerd. Indien uit nieuwe controles blijkt dat dit wel het geval is, dan zal hier handhavend tegen worden opgetreden. Overigens beschikt het bedrijf Omrin de Jager niet over een kennisgeving voor de uitvoer van afvalhout en voert dit af naar een lokatie in Nederland.

5
In de Nederlandse AVI's is in 2007 zo'n 5,8 miljoen ton restafval verbrand en in 2008 ongeveer 6,1 miljoen ton (voorlopig cijfer). Een deel van dat afval is nog herbruikbaar. Maar zoals ik in mijn brief van 22 juni 2009 (30 872, nr. 45) heb aangegeven, zijn er diverse redenen waarom niet alle afvalstoffen worden hergebruikt en er altijd restafval zal ontstaan dat moet worden verwijderd. De motivatie en inspanningen van de ontdoener van afvalstoffen, kosten, de verscheidenheid aan producten, het feit dat producten vaak zijn samengesteld uit verschillende materialen en de inherente vervuiling die optreedt als afzonderlijke afvalstoffen worden gemengd, zorgen ervoor dat 100% gescheiden inzameling gevolgd door materiaalhergebruik van met name huishoudelijk afval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval niet kan worden bereikt. Daarom zal er altijd een deel van die afvalstromen moeten worden verbrand. Het verbranden van die niet herbruikbare afvalstromen is een verantwoorde en geaccepteerde manier van afvalbeheer.
Overigens blijf ik natuurlijk wel streven naar meer gescheiden inzameling van huishoudelijk afval en daarmee vergelijkbaar bedrijfsafval. In het LAP is daarom als doelstelling opgenomen dat de nuttige toepassing van huishoudelijk afval moet stijgen van 51% in 2006 naar 60% in 2015. Voor HDO-afval (afval van handel, diensten en overheid) wordt ingezet op een stijging van 46% in 2006 naar 60% in 2015.
Wat de verpakkingenbelasting in 2008 heeft opgeleverd, is mij nog niet bekend. Voor het Afvalfonds, waaruit vergoedingen aan gemeenten voor gescheiden inzameling van verpakkingsafval worden betaald, is jaarlijks 115 miljoen euro op de begroting van VROM gereserveerd.

6
Zie het antwoord op vraag 5.

7
Zoals ik tijdens de behandeling van het tweede Landelijk afvalbeheerplan heb aangegeven, stuur ik de verwerking van afvalstoffen door minimumstandaarden. Door die minimumstandaarden wordt bereikt dat de daarvoor geschikte afvalstoffen worden gestuurd naar onder meer scheidings- en recyclinginstallaties.
Daarnaast heb ik in mijn brief van 22 juni 2009 (30 872, nr. 45) aangegeven dat ik de minimumstandaard voor grof huishoudelijk restafval zal aanpassen in «sorteren of anderszins bewerken en het vervolgens verwerken van de daarbij ontstane monostromen conform de daarvoor geldende minimumstandaarden.»
Ik ben van mening dat deze sturing via de minimumstandaarden een voldoende stimulans is voor de markt om te investeren in installaties voor de verwerking van afvalstoffen.

8
Deze onderwerpen zijn uitgebreid aan de orde geweest tijdens het nota overleg over het tweede Landelijk afvalbeheerplan op 30 maart en 20 april 2009. Ik verwijs daarom naar hetgeen ik tijdens die overleggen heb gezegd over de sturing van het afvalbeheer, de minimumstandaarden en capaciteitsregulering (30 872, nrs. 19 en 44).
Ook verwijs ik naar mijn brieven van 10 april 2009 (30 872, nr. 20) en 22 juni 2009 (30 872, nr. 45).

9
Het classificeren van verbranden van huishoudelijk afval als nuttige toepassing heeft vanaf de start van de discussie over een nieuwe Kaderrichtlijn afvalstoffen onderdeel uitgemaakt van de plannen van de Commissie. Op 21 december 2005 heeft de Commissie een ontwerpvoorstel voor de nieuwe kaderrichtlijn gepubliceerd (document COM(2005)667 final). In Annex II van de ontwerprichtlijn wordt verbranden van huishoudelijk afval in daartoe bestemde installaties als nuttige toepassing aangemerkt, indien wordt voldaan aan de opgenomen energie-efficiency formule. In het BNC fiche (Tweede Kamer 22 112, nr. 429) naar aanleiding van het voorstel voor de kaderrichtlijn, wordt expliciet gemeld: «Afvalverbrandingsinstallaties (avi's) met een hoog rendement worden op basis van een eis voor energie-efficiency geclassificeerd als nuttige toepassing».
De ontwerprichtlijn is in de Milieuraad van 9 maart 2006 besproken. Bij brief van 17 februari 2006 (Tweede Kamer 21 501-08, nr. 216) is de geannoteerde agenda aan de Kamer gestuurd. Ook hierin wordt expliciet melding gemaakt van de bepaling betreffende nuttige toepassing in relatie tot AVI's. In de Milieuraad van 27 juni 2006 heeft een vervolgdiscussie plaatsgevonden.

De finale discussie heeft uiteindelijk plaatsgevonden in de Milieuraad van 28 juni 2007. In de geannoteerde agenda voor deze Milieuraad (Tweede kamer 21 501-08 nr. 247) wordt wederom expliciet melding gemaakt van het onderscheid tussen verbranding als nuttige toepassing en verbranding als verwijdering voor brandbaar vast stedelijk afval dat niet herbruikbaar of recyclebaar is. Voor een impressie van de discussie omtrent het bereikte Politieke Akkoord verwijs ik u naar het verslag van de Milieuraad (Tweede Kamer 21 501-08, nr. 250).
Overigens wil ik hier nogmaals opmerken dat ik het afvalbeheer stuur door de minimumstandaarden in het Landelijk afvalbeheerplan (LAP). Daarmee schrijf ik onder meer voor dat herbruikbaar afval niet in AVI's mag worden verbrand, ook niet als de AVI's als installaties voor nuttige toepassing worden geclassificeerd. Daarmee laat ik aan het Nederlandse volk zien dat ik het zo hoogwaardig mogelijk verwerken van afvalstoffen belangrijk vind en serieus neem en dat ik er juist voor zorg dat recht wordt gedaan aan de inspanningen die het Nederlandse volk verricht, namelijk dat het afval dat door de burger gescheiden wordt gehouden ook daadwerkelijk wordt hergebruikt.

10
Nee, de verwijderingsbijdragen en verpakkingenbelasting worden niet voor niets betaald. Ze worden namelijk gebruikt om producten gescheiden in te nemen en te verwerken.